

Warszawa 09 01 2017

Prof. dr hab. Agnieszka Cieślińska -Kawecka

Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie

Wydział Grafiki

Recenzja pracy doktorskiej Pana Pawła Kwiatkowskiego pod tytułem „Jednostka i tłum, autonomiczna wartość osobowości wobec uwarunkowań społecznych w cyklu grafik w technice przedruku i kolografii.” Sporządzona dla potrzeb Rady Wydziału Grafiki Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi, dotycząca wniosku o nadanie stopnia doktora w dziedzinie sztuk plastycznych, w dyscyplinie artystycznej sztuki piękne.

I. Dane personalne i życiorys

Paweł Kwiatkowski urodził się w Tykocinie w 1981 roku. W 2011 roku otrzymał dyplom z wyróżnieniem na Wydziale Grafiki i Malarstwa ASP im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi z malarstwa pod kierunkiem prof. Mariana Kępińskiego oraz z grafiki pod kierunkiem prof. Sławomira Ćwieka. Od 2012 roku jest zatrudniony na stanowisku asystenta w Pracowni Technik Łączonych prowadzonej przez prof. Sławomira Ćwieka w Akademii Sztuk Pięknych w Łodzi.

Od 2009 roku prezentował swoje prace zarówno malarskie jak i graficzne na kilkudziesięciu wystawach indywidualnych, między innymi w takich miejscach jak: Galeria Fabryka Sztuki w Łodzi (2015); Centrum Grafiki w Wilnie (2015); Galeria Re:medium, Miejska Galeria Sztuki w Łodzi (2014); Galeria Studio w Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie (2013); Galeria Profil w Centrum Kultury Zamek w Poznaniu (2013).

Brał udział w wielu wystawach zbiorowych oraz konkursach graficznych typu triennale w Polsce i zagranicą, między innymi: Print Award Carmen Arozena, Museum Casa de la Moneda w Madrycie (2015); Triennale Polskiej Grafiki w Katowicach (2015); Międzynarodowe Triennale Grafiki w Krakowie (2015); Międzynarodowe Triennale – Kolor w Grafice w Toruniu (2015); Uwaga! Świeżo malowane! Freies Museum w Berlinie (2015); Kochi International Triennial Exhibition of Prints w Japonii (2014); International Printmaking Triennial w Belgradzie (2014); Kręgi Sztuki, Międzynarodowe Centrum Sztuk Graficznych

w Krakowie (2014); Triennale Polskiego Rysunku Współczesnego w Lubaczowie (2014); January's Mist, Gallery ISBE w Edmonton w Kanadzie (2014); Hasło: Grafika, Printmaking Expo at Frans Masereel Centrum w Kasterlee w Belgii (2013).

Brał udział w warsztatach prezentacjach technik graficznych czy sympozjach między innymi: Wykłady i warsztaty w ASP w Wilnie na Litwie (2015); wykłady i ćwiczenia na Wydziale Sztuki Uniwersytetu Ostrawskiego (2014); także liczne wykłady i prezentacje na rodzimej uczelni w Katedrze Grafiki Artystycznej w Łodzi.

Otrzymał prestiżowe wyróżnienia i nagrody, warto wymienić między innymi: Wyróżnienie honorowe na Międzynarodowym Triennale Grafiki w Krakowie (2015); nagrodę Centrum Grafiki i Badań Wizualnych na Triennale Grafiki w Belgradzie (2014); Grand Prix w konkursie im. Władysława Strzemińskiego „Sztuki Piękne” nagroda Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (2010); nagrodę Miejskiej Galerii Sztuki w Łodzi (2009); nagrodę Giuliano Santiniego, Dyrektora Międzynarodowego Centrum Grafiki Warsztatowej w Urbino KAUS we Włoszech (2009).

II. Ocena pracy doktorskiej

Koncepcja pracy doktorskiej Pawła Kwiatkowskiego pod tytułem: „Jednostka i tłum, autonomiczna wartość osobowości wobec uwarunkowań społecznych w cyklu grafik w technice przedruku i kolografii” została oparta na serii dwunastu grafik, wykonanych w technikach łączonych. W krótkim wstępie dotyczącym źródła idei, autor określa charakter twórczości jako osobistą refleksję nad istotą współczesnego człowieka, jak sam pisze „jego skomplikowanych relacji we współczesnym świecie, zdominowanym przez afirmację indywidualizmu i niespotykaną dotychczas zmienność warunków życia, oraz przyspieszenie cywilizacyjne”.

Prezentowana seria grafik ukazuje postać ludzką w ujęciu grupowym. „Ikonograficzny model człowieka współczesnego” pojawia się w kontekście tłumy, co wyraźnie podkreślają nadawane pracom tytuły, zaczerpnięte ze słownika współczesnej socjologii, takie jak: *narastająca asymilacja, bezczynna peryferyczność, sytuacja municypalna, zdyferencjonowani czy pochod defetystów*. Transfiguracja, (przeobrażenie) egzystencji istoty ludzkiej w społeczeństwie, na język plastyczny, potęguje duża skala eksponowanych prac, ich symultaniczne zestawienie i charakter przedstawienia postaci. Rytm i układy elementów, tworzą monumentalne kompozycje z uniwersalnym znakiem figury ludzkiej. Grafiki

przywodzą na myśl formę fryzu greckiego, gdzie zmiany układów postaci, powtarzających się w kolejnych sekwencjach, wywołują wrażenie ruchu i narracji. Kompozycje figuralne, wprowadzają oglądającego w niekończący się korowód ciemnych sylwet, rozgrywającego się teatru jednej wyobraźni. Bohaterowie tego spektaklu, ukazują się i znikają, snując opowieści o nieustannie zmieniającej się formie życia. Jest coś fascynującego w odkrywaniu podobieństw czy indywidualnych cech w grupie przedstawionych postaci. To jak wędrówka po obszarach złudnej pamięci, pełnej przywołań i aluzyjnych odniesień. Gdzie zacierają się granice pomiędzy tym co jest iluzją a co realnością, różnice pomiędzy tym, co dąży do zewnętrznej ekspresji, sięgając formy-materii, a tym, co kieruje się w głąb i nigdy nie przejawia się w obrazie. Postrzeganie kształtów jest zajęciem bardzo aktywnym, można przyjąć, że widzenie jest w jakimś stopniu rozumieniem, chociaż pojąć istotę rzeczy to coś znacznie więcej niż tylko ją zobaczyć. Dlatego oglądając zadrukowane sylwety figur w serii grafik Pawła Kwiatkowskiego wkraczamy w rzeczywistość jednocześnie znaną, jak i niezbadaną, przejawiającą się w różnorodnych formach ekspresji i kształtów. Ujawnione emocje, zawarte w tych pracach, sięgają tajemnicy widzenia. Wszystko to zdaje się służyć zapamiętaniu obrazu, światła, ruchu i materii.

Formalne założenie polegające na zredukowaniu tła w kompozycjach figuratywnych do bieli, tworzy jednorodną przestrzeń abstrakcyjnego planu, który oddaje istotę komplementarności cyklu grafik. Autor w swojej pracy podkreśla: „Każdy następny obraz jest zarazem uzupełnieniem i rozwinięciem poprzedniego, z nieustanną zmianą perspektywy i punktu widzenia, ukazując nieograniczoną...możliwość ludzkich współzależności, powiązań, relacji i sposobów bycia.“

Proces

Grafika artystyczna w Polsce podobnie jak na świecie uległa licznym przeobrażeniom. Postępujący rozwój nowych mediów znacząco wpłynął na jej obraz jak i zmienił kształt prezentowanych wystaw. Dlatego tym ciekawsze stają się prace młodych artystów, sięgających po techniki graficzne w swojej twórczości.

W kreacji artystycznej Pawła Kwiatkowskiego bardzo istotny wydaje się właśnie proces twórczy, związany z klasycznym warsztatem graficznym. Charakter jego grafik, wynikający z metody transferu fotografii na papier, demonstracyjnie ujawnia tandetną materię przedruku z odbitki kserograficznej, tworząc obraz, który jest nośnikiem tak emocji jak i idei.

Komunikat jaki przenoszą jego zadrukowane obiekty, dotyczy w jakiejś mierze także ich własnej struktury i procesu jaki zachodzi przy ich powstawaniu. Rozwój druku i nowych mediów zmienił znaczenie pojęcia obrazu, coraz częściej zastępując je pojęciem kopii z kopii, które niepostrzeżenie wrosło w naszą świadomość i wrażliwość. Ekspozowane wielokrotnie nakładane na siebie płaszczyzny materii odbitki kserograficznej, wydają się istotną cechą współczesności jak i nowej estetyki obrazu. Grafiki Kwiatkowskiego zwracają naszą uwagę także na proces przetwarzania informacji, tak powszechnie stosowany we współczesnej cywilizacji. Jego metoda pracy stanowi świetny przykład nowoczesnego myślenia o warsztacie graficznym. Prezentowane obiekty pozwalają zaobserwować, jak tradycyjny warsztat przenika do współczesnych metod opracowywania dzieła a nowe materiały i technologie zmieniają sposób myślenia o klasycznych formach warsztatowych. Decyzja wyboru techniki wydaje się być konsekwencją przyjętego założenia, które skupia naszą uwagę na mocno zarysowanej figuracji. Społeczny wymiar tego dzieła to zarazem skala wnikliwych poszukiwań twórczych.

W procesie przygotowywania odbitki autor wykorzystuje migawkowe zdjęcia, fotografie z zastosowaniem krótkich czasów ekspozycji. Ten zabieg uchwycenia ludzi w jednej konkretnej chwili, według artysty, uwalnia postacie od sztucznej stylizacji. Myślę, że takie uproszczenie a raczej ostre skonstrastowanie formy jest samo w sobie stylizacją, która jednak jest niezbędną cechą każdej kreacji. Przyjmując, że jednym z atrybutów naszej cywilizacji jest powielany i nieustannie transferowany obraz, który w masie zatracza indywidualny charakter. Wybór techniki przedruku anastatycznego, przenoszący na grafikę cechy odbitki kserograficznej z jej kontrastowym ujednoczeniem kształtów, wydaje się najlepszym środkiem wyrazu dla określenia społeczeństwa konsumpcyjnego. Dlatego grafiki Kwiatkowskiego doskonale charakteryzują wybrane aspekty funkcjonowania człowieka we współczesnym świecie. Jednocześnie używając fotografii i transponując ją do nowych kontekstów, wpisuje się także w obszar kultury masowej na zasadzie gry. Język plastyczny reklamy, zdjęcia prasowego, wykorzystywany w procesie twórczym jako element kompozycji, nadaje jego pracom dokumentalny charakter i wielopłaszczyznową, ciekawą formę wypowiedzi artystycznej.

Użycie takich środków wyrazu oraz autorska metoda opracowywania obrazu, wzmacnia działanie koncepcji pracy. Określając obszar interpretacji, odczytujemy jego twórczość jako refleksję młodego pokolenia nad kondycją współczesnego człowieka.

III. Konkluzja

Po zapoznaniu się z pełną dokumentacją dorobku artystycznego oraz z opisem pracy doktorskiej, z doświadczeniami pedagogicznymi, z działalnością organizacyjną na uczelni wnoszę do Rady Wydziału Grafiki, Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi o nadanie Panu mgr. Pawłowi Kwiatkowskiemu stopnia doktora w dziedzinie sztuk plastycznych, dyscyplinie sztuki piękne.

Rozpatrując całą bogatą twórczość graficzną Pana Pawła Kwiatkowskiego uważam, że jego cykl prac sięga do ważnych i nieprzemijających wartości w sztuce, dotykając istoty twórczego działania. Jednocześnie biorąc pod uwagę wysokie walory artystyczne pracy doktorskiej i oryginalne ujęcie tematu współczesnej figuracji, **składam wniosek o wyróżnienie rozprawy doktorskiej Pana mgr. Pawła Kwiatkowskiego.** Uważam jego pracę za znaczący głos artysty młodego pokolenia w świecie sztuki współczesnej. Jego dorobek artystyczny jest imponujący a obecność na wystawach, zdobyte nagrody oraz praca na rzecz środowiska graficznego, świadczą jednoznacznie o bardzo wysokim poziomie i wyjątkowym charakterze jego twórczości artystycznej. Metoda twórcza Pawła Kwiatkowskiego oparta głównie na procesie graficznym, znakomicie buduje wielowarstwowość przekazu artystycznego. Oddziaływanie jego dzieł jest mocne i zauważalne o czym najlepiej świadczy opinia Stephena Hoskinsa, Przewodniczącego Jury Nagród MTG w Krakowie, którą przytoczę: *„Na koniec omówić należy gigantyczne serigrafie Pawła Kwiatkowskiego. .... niezwykła siła i surowa energia tych prac, wyrażona poprzez niedbałe pokrycie papieru farbą, wywierają na widzach niesamowicie potężne wrażenie. Artysta ten zdołał wyrazić w swoim dziele jasno określony zamysł, a techniczne aspekty procesu tworzenia wykroczyły poza formalne granice techniki serigrafii, dzięki czemu zwraca się ona w kierunku dziedzictwa procesu graficznego jako formy wyrazu politycznego XX wieku. “*

Prof. Agnieszka Cieślińska-Kawecka